

Mestské zastupiteľstvo v Stupave

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva v Stupave
dňa 14.decembra 2017

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, vrátane programového rozpočtu na roky 2018-2020

Predkladá:

Mgr. Margita Hricová
hlavná kontrolórka

Materiál obsahuje:

1. návrh uznesenia
2. dôvodová správa
3. Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, vrátane programového rozpočtu na roky 2018-2020.

Zodpovedná:

Mgr. Margita Hricová
hlavná kontrolórka

Spracovala:

Mgr. Margita Hricová
hlavná kontrolórka

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Stupave

berie na vedomie

odborné stanovisko hlavnej kontrolórky mesta Stupava k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, vrátane programového rozpočtu na roky 2018-2020.

Dôvodová správa

Povinnosťou hlavného kontrolóra je predložiť a vypracovať odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve, a to podľa ustanovenia § 18f ods.1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Rozpočet mesta môžem odporúčať schváliť alebo neschváliť. Je vo výhradnej kompetencii Mestského zastupiteľstva rozpočet mesta Stupava schváliť v zmysle § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p., alebo ho neschváliť do 31. decembra bežného roka a ísť do rozpočtového provizória podľa § 11 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Rozpočet mesta je záväzným regulatívom finančného hospodárenia mesta. Na rozdiel od súkromnej správy, pre ktorú je charakteristické slobodné finančné hospodárenie, mesto ako verejnoprávna korporácia hospodári vždy s verejnými zdrojmi, a teda jej príjmy i výdavky musia byť predvídateľné a kontrolovateľné, t.j. záväzne usporiadané v rozpočte mesta.

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, vrátane programového rozpočtu na roky 2018-2020

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám ako hlavná kontrolórka mesta Stupava odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, vrátane programového rozpočtu mesta Stupava na r. 2018-2020.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2018 až 2020 a návrhu programového rozpočtu na roky 2018 až 2020 z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie Mestskému zastupiteľstvu Stupava (ďalej len „MsZ“).

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu mesta Stupava je spracovaný v súlade s nasledujúcimi všeobecne záväznými predpismi:

- ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Návrh rozpočtu mesta Stupava zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p.,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p.,
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami (ďalej len „VZN“) a vnútornými predpismi mesta, najmä:

- VZN č. 3/2013 o miestnych daniach, ktoré upravuje daň za užívanie verejného priestranstva, daň za trvalé parkovanie motorových vozidiel na vyhradených parkoviskách a daň za ubytovanie,
- VZN č. 4/2013 o dani z nehnuteľnosti a dani za psa,

- VZN č. 3/2015, ktorým sa určuje postup poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Stupava,
- VZN č. 4/2015 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Stupava,
- VZN č. 1/2016 o zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.

Návrh rozpočtu však **nie je v súlade s VZN č. 2/2017 o zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Stupava**, nakoľko nie je dodržaný rozpočtový harmonogram a návrh VZN, ktorý má dopad na rozpočet (ide o zvyšovanie dane z nehnuteľnosti a daň za psa), nebol predložený na rokovanie komisiám Mestského zastupiteľstva v októbri ani v novembri 2017, a tiež ani na rokovanie Mestskej rady v novembri 2017. Vedenie mesta by malo predpokladať nepravdepodobnosť schválenia navrhovaného VZN o dani z nehnuteľnosti a dani za psa, nakoľko MsZ jasne deklarovalo v minulom období svoj negatívny postoj k zvyšovaniu daní.

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa:

- rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy,
- Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020 číslo: MF/009405/2017-411,
- štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy v zmysle vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z.z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG).

Návrh rozpočtu zohľadňuje metodickú správnosť programového rozpočtovania, t.j. z návrhu rozpočtu je zistiteľný údaj o niektorých zámeroch a cieľoch mesta Stupava. Nie je však z neho možné zistiť, že zámerom mesta je rozšírenie školskej jedálne pri ZŠ, nakoľko sa v podprograme 11.8 Majetok mesta uvádza len, že ide o rekonštrukciu ŠJ pri ZŠ so sumou: 300.000 €. Ďalej napr. nie je možné jednoznačne zistiť, aký konkrétny majetok mesta sa má opravovať v sume: 100.000 €.

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové roky, z návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové roky, ktorý vyplýva z aktuálnej prognózy makroekonomického vývoja a vývoja daňových a odvodových príjmov.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta Stupava

Návrh rozpočtu mesta Stupava bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 29. novembra 2017, t.j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej na 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu sa predkladá na schválenie Mestskému zastupiteľstvu Stupava dňa 14. decembra 2017 v členení na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie, na úrovni kategórií, položiek a podpoložiek. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa 15-ich programov mesta v súlade s § 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.

B. Tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný programový rozpočet na roky 2018 až 2020, t.j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta. Rozpočet na rozpočtový rok 2018 je po jeho schválení v MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné. Viacročný rozpočet na r. 2018 až 2020 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok. V zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. sa rozpočet mesta vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
- c) finančné operácie.

Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky podľa § 4 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. a zahŕňa aj finančné vzťahy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z..

Celkový **návrh rozpočtu na rok 2018** je zostavený ako **prebytkový** v objeme **3.160 €**, kde celkové príjmy predstavujú 9.065.768 € a celkové výdavky 9.062.608 €, čo je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový v objeme **569.580 €**, kapitálový rozpočet ako schodkový v objeme **-766.000 €**. Podľa uvedeného ustanovenia možno kapitálový rozpočet zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Kapitálový rozpočet na rok 2018 je v navrhovanom rozpočte sčasti krytý prebytkom bežného rozpočtu, t.j. sumou 569.580 € a zvyšná časť schodku ($766.000 - 569.580 = 196.420$ €) je krytá navrhnutým úverom vo výške 340.000 €. Ide o rizikovú položku z dôvodu jej možného neschválenia mestským zastupiteľstvom, nakoľko na žiadnom zasadnutí MsZ počas roka 2017 nebola vyslovená požiadavka o úver zo strany primátora mesta, a teda v konečnom dôsledku ide o ohrozenie schválenia predloženého rozpočtu.

Tab. č. 1: Porovnanie hospodárenia mesta Stupava:

Rozpočtové roky	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Zmeny rozpočtu 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018	Návrh rozpočtu 2019	Návrh rozpočtu 2020
Bežný rozpočet	115.670	629.131	531.970	301.139	128.972	569.580	466.652	481.740
Kapitálový rozpočet	-152.369	879.793	-258.800	340.650	-360.650	-766.000	-10.000	-10.000
Finančné operácie	441.710	688.477	-163.920	547.348	570.848	199.580	-188.920	-188.920
Hospodárenie	405.011	437.815	109.250	507.837	339.170	3.160	267.732	282.820

Viacročné hospodárenie mesta na roky 2019 a 2020 je koncipované s prebytkom, a to najmä na základe navrhnutého zvýšenia dane z nehnuteľnosti a navrhnutého poplatku za rozvoj.

1. Príjmová časť rozpočtu

Tvorba návrhu rozpočtu príjmov 2018 je koncipovaná v celkovom objeme **9.065.768 €**. Oproti očakávanej skutočnosti 2017 sa predpokladá 13 % nárast príjmov vo výške: 1.006.577 €. Skutočné naplnenie príjmov v roku 2016 bolo vo výške: 7.610.948 € a v roku 2015: 6.764.920 €. Všeobecne možno konštatovať, že príjmy majú každoročne rastúcu tendenciu. Nárast je ovplyvnený v bežných príjmoch najmä navýšením podielovej dane a zvýšením dane z nehnuteľnosti, v kapitálových príjmoch vďaka projektu Interreg a v príjmových finančných operáciách - navrhnutým úverom. Nezanedbateľný vplyv má aj zmena zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorou sa upravuje rozpočtovanie rozpočtových organizácií tak, že rozpočtová organizácia s účinnosťou od 1.1.2018 rozpočtuje príjmy a výdavky na všetkých účtoch organizácie, t. j. súčasťou rozpočtu rozpočtovej organizácie sú všetky prostriedky, s ktorými hospodári, a teda aj platby za stravu.

Tab. č. 2: Vývoj príjmovej časti rozpočtu:

ROZPOČET MESTA STUPAVA	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Zmeny rozpočtu 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018	Návrh rozpočtu 2019	Návrh rozpočtu 2020
bežné príjmy	5.557.950	6.531.942	6.889.026	7.192.199	7.032.466	8.005.911	7.924.124	8.025.124
kapitálové príjmy	410.500	94.679	35.000	35.000	15.000	229.000	20.000	20.000
príjmové fin. operácie	592.894	762.250	0	772.368	250.000	340.000	0	0
príjmy ZŠ, MŠ a ZUŠ spolu so ŠJ	203.576	222.077	239.357	239.357	239.357	490.857	490.857	490.857
SPOLU	6.764.920	7.610.948	7.163.383	8.238.924	8.059.191	9.065.768	8.434.981	8.535.981

1.1. Rozpočet bežných príjmov

Navrhované bežné príjmy predstavujú čiastku **8.005.911 €**. Mesto Stupava predpokladá s nárastom bežných príjmov oproti očakávanej skutočnosti 2017 o 14 % (viac o 973.445 €), oproti skutočnosti 2016 o 23 % (viac o 1.473.969 €) a oproti skutočnosti 2015 o 44 % (viac o 2.447.961 €). V uvedenej čiastke sú zahrnuté dotácie na prenesené kompetencie v oblasti školstva vo výške: 1.740.000 €, ktorá tvorí druhú najvyššiu položku v príjmovej časti rozpočtu. Prvú tvoria dane z príjmu poukávané územnej samospráve – mestu Stupava. Tretiu najvyššiu príjmovú položku predstavujú dane z nehnuteľnosti vo výške: 954.661 €, kde mesto počíta so zvýšením dane z nehnuteľnosti. Daň za komunálne odpady pre fyzické a právnické osoby ja štvrtou najvýznamnejšou príjmovou položkou v celkovej výške: 547.000 €.

100 Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré mesto Stupava vyberie od svojich obyvateľov, a to najmä daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta; táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2018. Daňové príjmy mesta v návrhu rozpočtu predstavujú sumu **5.858.711 €**, t.j. 73 % z bežných príjmov obce.

Rozpočtová podpoložka 111 003 – Mesto Stupava očakáva výnos dane z príjmov fyzických osôb v celkovom objeme **4.192.000 €**, čo predstavuje oproti očakávanej skutočnosti 2017 nárast o 10 %, t.j. viac o 382.000 €, oproti skutočnosti 2016 nárast o 23 % (viac o 786.692 €) a oproti skutočnosti 2015 nárast o 45 %, v absolútnych číslach viac o 1.295.002 €.

Rozpočtová položka 121 – Mesto Stupava uvažuje so zvýšením dane z nehnuteľností, ktorá by priniesla mestu finančné prostriedky vo výške: 324.661 € na základe predloženého návrhu VZN o dani z nehnuteľností a dani za psa. Návrh rozpočtu predpokladá príjem z dane z pozemkov, zo stavieb a z bytov v celkovej výške: **954.661 €**. Oproti očakávanej skutočnosti 2017 ide o 60 % nárast, v absolútnych číslach viac o 359.161 €. Príjmy k 31.12.2016 dosiahli na tejto položke výšku 568.801 €, k 31.12.2015 dosiahli výšku 560.901 €, a k 31.12.2014 výšku 541.294 €. Ide o každoročne zvyšujúcu sa položku, čo hodnotím z ekonomického hľadiska pozitívne. Nakoľko však od minulého roka, kedy bolo tiež navrhované zvýšenie daní z nehnuteľností, neprebehla žiadna diskusia s poslancami ani s občanmi, považujem návrh VZN za rizikové riešenie ako predložiť zákonný rozpočet, t.j. prebytkový alebo vyrovnaný. Navyše je predloženie tohto VZN v rozpore s rozpočtovým harmonogramom uvedeným vo VZN č. 2/2017 o zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Stupava, pretože návrhy všeobecne záväzných nariadení sa pre potreby budúročného rozpočtu majú predkladať komisiám MsZ už v októbri, a na prerokovanie MsR a MsZ v novembri.

Rozpočtová položka 133 – Mesto Stupava predpokladá nárast príjmov aj z dane za špecifické služby, ktorými sú daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva a daň za komunálne odpady fyzických a právnických osôb. Navrhovaná čiastka **712.050 €** je len o 8 % vyššia ako očakávaná skutočnosť 2017, t.j. o 50.550 € viac. Pritom príjmy za užívanie verejného priestranstva súvisiace s podujatím Dni zelá predstavujú oproti očakávanej skutočnosti 2017 navýšenie o 47 %, t.j. o 24.000 € viac; schválený rozpočet 2017 predpokladal príjem 75.000 €, t.j. rovnaký ako je teraz navrhnutý. Otázne je, či bude naplnený, keďže sa neočakáva jeho 100 % naplnenie v roku 2017.

Poplatok za rozvoj spadá pod rozpočtovú položku ekonomickej klasifikácie 133015. V návrhu rozpočtu na rok 2018 absentuje tento príjem, hoci sa mesto Stupava neustále rozvíja. Stavebný rozmach je badateľný najmä v severnej časti mesta Stupava smer Malacky, kde bola vybudovaná nová lokalita tzv. Polygón; ďalej sa stavia v západnej časti mesta smerom na obec Zohor v lokalite Panské, a tiež vo východnej časti mesta na kopcoch v lokalite Noviny a smerom na Borinku. Mesto sa rozvíja i v centrálnej časti, preto je očakávaná skutočnosť 2017 zarážajúco nízka vzhľadom na schválené VZN č. 7/2016 o stanovení výšky miestneho poplatku za rozvoj. Podľa vyjadrení odborných zamestnancov MsÚ Stupava sú všetky vyrubené poplatky za rozvoj v roku 2017 v odvolacom konaní, a nie je možné predpokladať ich vývoj a rozhodnutia finančnej správy. Preto sa v dôsledku obozretnosti s príjmom nepočíta. Pre ďalšie roky sa predpokladá, že počet odvolacích konaní klesne a dobehnú poplatky vyrubené aj v roku 2017. V prípade vzniku tohto príjmu aj v roku 2018 budú tieto okamžite zapracované do rozpočtu v rámci rozpočtových opatrení.

200 Nedaňové príjmy

Návrh rozpočtu na rok 2018 predpokladá nárast aj u nedaňových príjmov. Najmarkantnejší nárast možno badať na príjmoch z úhrad od klientov za poskytované opatrovateľské služby. Kým očakávaná skutočnosť 2017 je príjem vo výške 16.000 €, navrhovaný príjem rozpočtu 2018 je vo výške 24.000 €. Záujem o sociálne služby narastá, a tým sa zároveň zvyšujú bežné výdavky mesta na mzdy opatrovateľkám, čo je číselne vyjadrené vo výdavkovej časti rozpočtu funkčnej klasifikácie 10.2.0. na položke 610 ekonomickej klasifikácie.

Mesto Stupava počíta v roku 2018 s príjmom od obchodnej spoločnosti mesta Vodárne a kanalizácie Stupava, s.r.o. za prenájom pozemkov a iného hmotného majetku vo výške 85.000 € na rozpočtovej podpoložke 212002 ekonomickej klasifikácie. Príjem z uvedeného prenájmu za rok 2017 bude uhradený v priebehu roku 2018, nakoľko do konca roku 2017 táto novozaložená obchodná spoločnosť vzniknutá z reštrukturalizácie obchodnej spoločnosti Technické služby Stupava s.r.o. nebude schopná uhradiť uvedenú čiastku.

300 Granty a transfery

Návrh rozpočtu 2018 v tejto hlavnej kategórii ekonomickej klasifikácie počíta s príjmom vo výške: **1.829.900 €**. Z toho je 95 % určených na prenesené kompetencie v oblasti školstva, vyjadrené v absolútnych číslach: 1.740.000 €. Zvyšných 5 % príjmu tvoria transfery v rámci verejnej správy. Ide napr. o dotáciu za opatrovateľskú službu v navrhovanej výške: 32.000 € od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Ďalej je tu zahrnutý čiastočný príjem z programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovensko - Rakúsko 2014-2020 vo výške: 18.500 €. Zvyšná časť príjmu z uvedeného projektu sa nachádza v kapitálových príjmoch.

1.2. Rozpočet kapitálových príjmov

Mesto Stupava v návrhu rozpočtu na rok 2018 rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške: **229.000 €**. Oproti roku 2017, kedy je očakávaná skutočnosť vo výške: 15.000 €, ide o značný rozdiel, nakoľko je tu naplánovaný príjem z projektu Interreg vo výške: 209.000 €. Výstupom projektu by mala byť sanácia pôvodného skleníka v historickom parku Stupava (oproti MsÚ Stupava) a rekonštrukcia tzv. Krupičkovho domu (Envirovzdelávacie centrum - výučbová, knižničná a muzeálna časť) spolu s úpravami vonkajších priestorov (chodníky, dreviny a založenie komunitnej záhrady).

2. Výdavková časť rozpočtu

Návrh rozpočtu 2018 predpokladá celkové výdavky vo výške **9.062.608 €**, z ktorého bežné výdavky mesta predstavujú 3.835.394 €, bežné výdavky rozpočtových organizácií predstavujú 4.112.935 €, kapitálové výdavky 995.000 € a výdavky z finančných operácií 140.420 €. Oproti očakávanej skutočnosti 2017 ide celkovo o 17 % nárast výdavkov vo výške: 1.342.587 €. Percentuálny nárast výdavkov je vyšší ako percentuálny nárast príjmov, čo je badateľné na výsledku hospodárenia. Počas predchádzajúcich rokov sa prebytok hospodárenia pohyboval v 6 ciferných číslach. V navrhovanom rozpočte je prebytok len 4-ciferné číslo, t.j. 3.160 € (viď tabuľka č. 1).

Výdavky rozpočtových organizácií mesta Stupava, t.j. ZŠ, ZUŠ a 4 MŠ prekračujú v sledovanom období bežné výdavky mesta, okrem roku 2015 kedy boli nižšie. ZŠ I. a II. stupeň predpokladá bežné výdavky vo výške: 1.765.000 €, školská družina v ZŠ: 348.543 €, školská jedáleň v ZŠ: 311.052 €, ZUŠ: 501.928 €, MŠ J. Kráľa: 484.502 € (z toho ŠJ: 88.148 €), MŠ Ružová: 340.664 € (z toho ŠJ: 84.280 €), MŠ Marchegská: 256.042 € (z toho ŠJ: 61.416 €) a MŠ Hviezdoslavova: 105.204 € (MŠ nemá ŠJ).

V návrhu rozpočtu na rok 2018 je novou a pozoruhodnou sumou kapitálový výdavok na nadstavbu ZŠ v sume 400.000 € a kapitálový výdavok na rekonštrukciu školskej jedálne v ZŠ v sume 300.000 €. Ide o nesystémové riešenie, nakoľko Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Stupava na roky 2016-2022 predpokladá v sociálnej oblasti, prioritnej osi 3 Školstvo, s rozšírením kapacity ZŠ o 16 tried až v roku 2022.

Tab. č. 3: Vývoj výdavkovej časti rozpočtu:

ROZPOČET MESTA STUPAVA	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Zmeny rozpočtu 2017	Očakávaná skutočnosť 2017	Návrh rozpočtu 2018	Návrh rozpočtu 2019	Návrh rozpočtu 2020
bežné výdavky	2.871.081	3.025.720	3.296.978	3.559.854	3.564.757	3.814.253	3.835.394	3.921.306
kapitálové výdavky	562.869	974.472	293.800	375.650	375.650	995.000	30.000	30.000
výdavkové fin. operácie	151.184	73.100	163.920	225.020	201.520	140.420	188.920	188.920
výdavky ZŠ, MŠ a ZUŠ spolu so ŠJ	2.774.775	3.099.168	3.299.435	3.570.563	3.578.094	4.112.935	4.112.935	4.112.935
SPOLU	6.359.909	7.172.460	7.054.133	7.731.087	7.720.021	9.062.608	8.167.249	8.253.161

2.1. Rozpočet bežných výdavkov

Celkové bežné výdavky spolu s RO a PO sú navrhnuté v objeme **7.927.188 €**, z čoho výdavky mesta tvoria 48 % a výdavky na školstvo druhú polovicu celkových bežných výdavkov. V roku 2018 mesto Stupava počíta s 11 % zvýšením celkových bežných výdavkov oproti očakávanej skutočnosti 2017, t.j. o 784.337 € viac. Tiež ide o navýšenie oproti skutočnosti 2016 v objeme 1.802.300 €, t.j. viac o 29 %, a oproti skutočnosti 2015 v objeme 2.281.332 €, t.j. o 40 % viac.

Nárast bežných výdavkov je zapríčinený viacerými položkami, z ktorých prezentujem len tie percentuálne najvyššie, a to podľa funkčnej klasifikácie a ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie:

- FK 01.1.1. EK 610 mzdy zamestnancov na MsÚ: návrh je 644.845 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 570.000 €, skutočnosť 2016 je 541.478 €, skutočnosť 2015 je 456.240 €.
- FK 01.3.3. EK 641001 príspevok pre VPS: návrh je 9.000 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 1.100 €, skutočnosť 2016 je 996 €.
- FK 04.9.0. EK 630 tovary a služby pre VPS: návrh je 14.880 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 5.250 €, skutočnosť 2016 je 21.528 €, skutočnosť 2015 je 2.884 €.
- FK 05.1.0. EK 641001 príspevok pre VPS: návrh je 402.500 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 373.480 €, skutočnosť 2016 je 378.290 €.
- FK 06.4.0. EK 635006 údržba verejného osvetlenia: návrh je 60.000 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 50.000 €, skutočnosť 2016 je 1.803 €, skutočnosť 2015 je 9.279 €.
- FK 08.2.0. EK 641001 príspevok pre MKIC: návrh je 314.916 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 229.025 €, skutočnosť 2016 je 216.572 €, skutočnosť 2015 je 153.303 €.
- FK 08.6.0. EK 610 mzdy knihovníka v knižnici: návrh je 43.076 €, očakávaná skutočnosť 2017 je 33.813 €. Skutočné výdavky za predchádzajúce roky znášala príspevková organizácia MKIC, nakoľko má v zriaďovacej listine uvedené ako jednu z hlavných činností: výpožičná služba kníh, tlače a organizovanie vzdelávacích podujatí.

2.2. Rozpočet kapitálových výdavkov

Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov na rok 2018 je v sume 995.000 €, z čoho najväčšiu časť tvoria výdavky na nadstavbu ZŠ v sume 400.000 €, rekonštrukciu školskej jedálne pri ZŠ v sume 300.000 € a výdavky vyplývajúce z príjmov z projektu Interreg v sume 220.000 € - všetky sú uvedené v podprograme 11.8. Ďalej je tu rozpočtovaných 30.000 € na výstavbu parkoviska pri zdravotnom stredisku (podprogram 7.3), 25.000 € na múzeum F. Kostku v zmysle uznesení č. 207, 208 a 209/2017 (podprogram 11.8) a ako posledná investičná aktivita je rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v sume 20.000 € (podprogram 11.1). Na údržbu a opravy VO sú vyčlenené ešte bežné výdavky v sume 60.000 € v podprograme 11.1: Verejné osvetlenie, v rámci programu 11: Prostredie pre život.

2.3. Programový rozpočet

Zavedením programového rozpočtovania od roku 2009 možno merať a posudzovať výkonnosť samosprávy vo forme jej zámerov a cieľov a zvýšiť informovanosť občanov. Programový rozpočet mesta Stupava prerozdeľuje výdavky ako v roku predchádzajúcim do pätnástich programov; uvádzam ich v poradí podľa najvyšších finančných prostriedkov:

1. program 8: Vzdelávanie
2. program 11: Prostredie pre život
3. program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
4. program 6: Odpadové hospodárstvo
5. program 5: Bezpečnosť, právo a poriadok
6. program 9: Kultúra
7. program 14: Správa mesta
8. program 13: Sociálne služby
9. program 4: Služby občanom
10. program 7: Pozemné komunikácie
11. program 15: Pomocný program finančné operácie
12. program 3: Interné služby mesta
13. program 10: Šport
14. program 2: Propagácia a marketing
15. program 12: Bývanie

Program 8: VZDELÁVANIE rozdeľuje bežné výdavky v objeme **4.092.935 €** do troch podprogramov (predškolská výchova, základné vzdelanie a ZUŠ) a tie do prvkov. Zámerom predškolskej výchovy (podprogram 8.1.) je šťastné detstvo. Ciele jednotlivých prvkov tohto podprogramu sú nastavené vhodne, ako aj ich merateľné ukazovatele, avšak nie sú to všetky najdôležitejšie ciele jednotlivých materských škôl, ktoré by prezentovali aspoň niektoré zvýšené výdavky na tovary a služby. Napríklad: prvok 8.1.1. MŠ Marcheggská rozpočtuje na položke EK 635006 výdavok vo výške 21.800 €, čo je oproti očakávanej skutočnosti 2017 63 % navýšenie, vyjadrené v absolútnych číslach o 8.477 € viac. Oproti skutočnosti 2016 je uvedený výdavok navýšený o 21.002 €. V programovom rozpočte však nie je uvedený cieľ, ktorý by vyjadroval konkrétny výstup, t.j. o opravu ktorej časti budovy ide. Ďalej napr.: prvok 8.1.3. MŠ J. Kráľa rozpočtuje na položke EK 633001 výdavok vo výške 20.150 €, čo je oproti očakávanej skutočnosti 2017 viac ako 300 % navýšenie, vyjadrené v absolútnych číslach o 15.150 € viac. Oproti skutočnosti 2016 je uvedený výdavok navýšený o 16.492 €. V programovom rozpočte nie je uvedený konkrétny cieľ, ktorý by informoval o konkrétnom výsledku, t.j. čo sa má vylepšiť, resp. kúpiť v rámci interiérového vybavenia tejto MŠ.

V podprograme 8.2: ZÁKLADNÉ VZDELANIE absentuje cieľ, ktorý je číselne vyjadrený v kapitálových výdavkoch mesta jedným slovom, a to nadstavba ZŠ a rekonštrukcia školskej jedálne. Oba ciele sú zahrnuté v podprograme 11.8: majetok mesta. Nakoľko však bezpochyby ide o zámer základnej školy, aby nemusela prebiehať dvojzmenná prevádzka vyučovania, výdavky na tieto ciele nie sú zaradené do správneho programu, resp. podprogramu 8.2. Navyše v podprograme 11.8. nie je ani tento cieľ uvedený, nie to ešte merateľný ukazovateľ, ktorý by informoval napríklad o počte detí, ktoré sa budú môcť vyučovať v nadstavenej ZŠ alebo o kapacite rozšírenej ŠJ.

V programe 11: PROSTREDIE PRE ŽIVOT sú rozpočtované bežné výdavky vo výške **483.360 €** a kapitálové výdavky vo výške **965.000 €**. Najväčšia časť bežných výdavkov (160.000 €) je rozpočtovaná pre verejné osvetlenie (ďalej len „VO“) v podprograme 11.1, kde 100.000 € bude vynaložených na spotrebu VO podobne ako v predchádzajúcich rokoch a zvyšná časť bežných výdavkov 60.000 € má smerovať na opravu a údržbu VO. V kapitálových výdavkoch je vyčlenených na rekonštrukciu a výstavbu VO ďalších 20.000 €.

V podprograme 11.8: MAJETOK MESTA je rozpočtovaná zvyšná čiastka kapitálových výdavkov z programu 11, a to vo výške 945.000 €. Finančné prostriedky sú navrhované na nadstavbu ZŠ vo výške 400.000 €, na rekonštrukciu školskej jedálne vo výške 300.000 €, pre múzeum F. Kostku vo výške 25.000 € a na projekt Interreg vo výške 220.000 €. Stanovené ciele sú v súlade so zámerom mesta zveľaďovať a zhodnocovať majetok mesta, avšak nie sú vôbec zdôvodnené a merateľné ukazovatele nie sú vôbec uvedené. Žiadal by sa exaktnejší komentár, nakoľko o najväčších investičných zámeroch sa neviedla počas roka 2017 žiadna diskusia na zasadnutiach MsZ.

V programe 1: PLÁNOVANIE, MANAŽMENT A KONTROLA sú navrhnuté bežné výdavky na rok 2018 v objeme **755.916 €**. Ide o mzdy a odvody pre zamestnancov MsÚ Stupava, ktorí vykonávajú samosprávnú činnosť mesta. Mzdy a odvody pre zamestnancov vykonávajúcich prenesený výkon štátnej správy sú vyčíslené v podprograme 4.2 – činnosť matriky, 4.4 – evidencia obyvateľstva a 4.6 – stavebný úrad. Mzdy pre 13 členov Mestskej polície sú zahrnuté v podprograme 5.1. – verejný poriadok a bezpečnosť. Mzdy pre zamestnancov mesta pracujúcich v mestskej knižnici sú uvedené v programe 9 – kultúra. Mzdy pre zamestnankyne mesta starajúce sa o klubovú činnosť dôchodcov sú vyčíslené v podprograme 13.1. Mzdy pre zamestnankyne mesta zabezpečujúce upratovacie práce v budove zdravotného strediska sú zahrnuté v podprograme 13.2. Mzdy pre opatrovatelky spolu s koordinátorkou sú uvedené v podprograme 13.4. – výkon opatrovateľskej služby.

Z návrhu rozpočtu bežných výdavkov mesta Stupava podľa funkčnej klasifikácie 01.1.1. a ekonomickej klasifikácie 610 je zrejmé, že najväčšiu časť tvoria výdavky na mzdy. Tie sú oproti očakávanej skutočnosti 2017 o 13 % vyššie z dôvodu valorizácie miezd a z dôvodu predpokladu prijatia jedného zamestnanca na Mestský úrad v Stupave, vyjadrené v absolútnych číslach: o 74.845 € viac ako sa očakáva čerpanie výdavkov v roku 2017. Návrh miezd na rok 2018 je vyšší o 19 % oproti skutočnosti 2016, t.j. o 103.367 €, a tiež vyšší o 41 % oproti skutočnosti 2015, t.j. o 188.605 €.

Program 6: ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO rozdeľuje bežné výdavky vo výške **646.500 €** do troch podprogramov tak ako po minulé roky. Zodpovednosť za výdavky v podprograme 6.1. nesie riaditeľ príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby Stupava, a to vo výške 442.500 €. Ciele a merateľné ukazovatele sú stanovené vhodne vzhľadom na zámer, ktorým je pravidelný odvoz a likvidácia odpadu. Ďalšie ciele sú detailne uvedené v komentári programového rozpočtu a v dôvodovej správe k vecnému plneniu VPS Stupava. Celkový príspevok mesta pre VPS je navrhnutý vo výške: 615.725 €. Predpokladané výdavky predstavujú sumu: 837.225 €, ktoré sú sčasti hradené z podnikateľskej činnosti. Nakoľko

rozpočet VPS zahŕňa okrem príspevku z rozpočtu zriaďovateľa aj prostriedky prijaté od iných subjektov, môžem u tejto mestskej organizácie konštatovať, že predložený návrh rozpočtu je v súlade s § 24 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predložený návrh rozpočtu VPS však nie je v súlade s ústavným zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, konkrétne s článkom 9, podľa ktorého *subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky*. Predložený návrh VPS neobsahuje skutočnosti za rok 2016 a 2015. Uvedený Čl.9 je porušený aj v prípade návrhu rozpočtu príspevkovej organizácie MKIC.

Mestské kultúrne a informačné centrum v Stupave (v texte ako „MKIC“) predpokladá v roku 2018 s navýšením príspevku o 38 % oproti očakávanej skutočnosti 2017, t.j. vo výške: **314.916 €**, v absolútnych číslach ide o 85.891 € viac. Skutočnosť 2016 bola vo výške: 216.572 €, čo je oproti navrhovanému rozpočtu 2018 o 98.344 € menej. Skutočné čerpanie príspevku od mesta v roku 2015 bolo vo výške: 153.303 €, čo je oproti navrhovanému rozpočtu 2018 dvojnásobok. Úmerne s navýšením príspevku ako príjmu MKIC sa im zvyšujú výdavky. Kým v roku 2015 predstavovali bežné výdavky sumu 266.558 €, v roku 2016 sumu 272.503 € a očakávaná skutočnosť 2017 je 311.540 €, tak návrh rozpočtu 2018 je predložený v doteraz najvyššej sume 395.850 €. Podotýkam, že v roku 2015 znášala výdavky na knižničnú činnosť táto PO MKIC, teda aj výdavky na mzdy knihovníkov a na tovary a služby. Tie majú neustále rastúcu tendenciu. V návrhu rozpočtu mesta na rok 2018 sú rozpočtované vo FK 08.6.0 - kultúra inde neklasifikovaná – knižnica, a to od roku 2017.

Pozoruhodné je najmä to, že kým v roku 2017 je počet zamestnancov v MKIC 5, v roku 2015 bol 7, v roku 2013 8, a v roku 2011 a 2007 dokonca 9, tak výdavky na mzdy priamoúmerne neklesajú, práveže sa pohybujú v rovnakých medziach; len organizácia funguje s čoraz menším počtom zamestnancov. Následne sa jej zvyšujú náklady na služby, pretože využíva viac dodávateľských externých služieb. Následkov ako aj ich odôvodnení je viac, avšak vzhľadom na uvedené skutočnosti aj v predchádzajúcom odseku je možné vyhodnotiť návrh rozpočtu MKIC ako ne hospodárne a neefektívne naplánovanie čerpania verejných financií.

Záverom by som dodala, že program 9: KULTÚRA je na šiestom mieste, čo sa týka výšky navrhovaných výdavkov mesta. Pritom výdavky na program 14: SPRÁVA MESTA a program 13: SOCIÁLNE SLUŽBY sú podľa môjho názoru dôležitejšie, ak nie napríklad aj taký program 7: POZEMNÉ KOMUNIKÁCIE.

3. Finančné operácie

V návrhu rozpočtu na rok 2018 sa počíta s prijatím úveru vo výške 340.000 €. Tento návrh nebol v žiadnej komisii MsZ ani na žiadnom zasadnutí MsZ prerokovaný. V programovom rozpočte nie je zdôvodnené jeho použitie ani podmienky, hoci mesto vo výdavkovej časti kapitálového rozpočtu celkom jasne naznačilo, kde je potrebné vynaložiť verejné financie (rekonštrukcia školskej jedálne – 300.000 €, nadstavba ZŠ – 400.000 €). Podmienky na jeho prijatie bankou sú veľmi výhodné podľa predloženého návrhu s platnosťou do 31.12.2017. Navrhnutie úveru v poslednom roku volebného obdobia však nehodnotím pozitívne.

C. Záver

Navrhovaný rozpočet mesta Stupava na roky 2018 – 2020 je zostavený ako prebytkový v sume 3.160 €, pričom celkové príjmy predstavujú 9.065.768 € a celkové výdavky 9.062.608 €, vrátane finančných operácií. Posúdením predloženého návrhu rozpočtu konštatujem súlad s § 9 a § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Mestskému zastupiteľstvu v Stupave však vzhľadom na navrhovaný úver, ktorý nebol v žiadnej komisii MsZ ani na žiadnom zasadnutí MsZ počas roka 2017 prerokovaný a vzhľadom na nesúlad s VZN č. 2/2017 o zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Stupava ohľadom nedodržania rozpočtového harmonogramu a predloženie návrhu VZN o dani z nehnuteľnosti a dani za psa, ktorých možné neodsúhlasenie by spôsobilo schodkový rozpočet, a tiež vzhľadom na predložené návrhy príspevkových organizácií, ktorých zostavenie nie je v súlade so zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti,

odporúčam neschváliť

návrh rozpočtu v predloženom znení.

Mgr. Margita Hricová, v.r.
hlavná kontrolórka mesta Stupava